

MURASZOMBAT ÉS VIDEKE

társadalmi és közgazdasági hetilap.

A „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület” hivatalos közlönye. 90

== Megjelenik minden vasárnap. ==

Előfétési ár:

Egész évre 6 kor. félévre 3 kor. egye szám 29 fillér. Előfétési penzek és reklamációk Hirschl N. könyvnyomdájába küldendők.

Felelés szerkesztő:

SINKOVICH ELEK

Kiadó: A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.

Keziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a lap szerkesztőségébe küldendők.

Hirdetési díj: 4 hasábol petitor egyszeri hirdetésnél 20 fillér többszöri hirdetésnél soronként 12 fillér. Bélyegdíj 60 fillér. Nyitlitter petitorsa 50 fillér.

A szabadság napja.

Mint ahogy a mítosz hőse odujában kereste fel a hétfejú sárkányt s fejeit egyenkint véve megmentette a lakoságot a rémes veszedelemtől; s ahogy Tezeusz megölte Minotauroszt s megtartotta a görög szüzeket a családi élet számára, így állította meg nemzetünk romboló utjában a hatalmi önkényt s így ragadta ki karmai közül polgárai számára a szabadságot. S miként a megharsant trombiták zajára összedültek Jerikó falai, így harsant meg nálunk is a harezi riadó s az ágyuk bömbölgő dörgése közt meghódolt a visszafoglalt Buda — s Bécs falai ingadozni kezdtek.

De hát miért? Mire volt a népek ez óriási véradója? S nemzetünk átdöfött szívéből vajjon miért szökelt fel oly magasra a vérsugár? s miért festette oly véresre a Kárpát ölén nyugodó magyar égboltot? S a felszökött vér miért kiáltott oly soká boszuért az éghez?

Ami a bibliai pásztoroknak az an-

gyalok jelenése volt, kik zengve hirdették a Messiás eljövételét, ugyanaz volt nemzetünknek 1848. márczius 15-dike. A szó, a gondolat, a tett, a föld, a sajtó békóba verve, a jogok kiváltóságos osztály kezében; ugy látszik, hogy a magyar nemzet nem méltó önmagához s hogy a nemzetek anyagcseréjében pusztulnia kell. De egy modern jogállammá fejlődni képes nemzet életében nem tarthatott soká e középkori feudális állapot s márcziusi napok fényugarával mint egy varázsütésre eloszlottak a komor árnyak. Szabaddá lett a szó, a gondolat, a tett; felszabadult a föld s a szabaddá lett sajtó első terméke talpra állította a magyart. A lefoglalt jogok közkincesekké váltak, közös kincseivé egy szabad állam szabad polgárainak. Alkotmányunkat egy nemzetállam követelményeihez alakították át s Ausztriával való reális uniónk keretében felelős, független nemzeti kormányral népképviselői rendszerre helyezték.

De hát ha 1848. márczius 15-ike ily szépen, verőfényesen s gyümölcs-

terhelten köszöntött be, vajjon miért borult az oly fényesen felkelő nap az 1849-iki szabadságharcz véres tengerebe?

Oh, az egyetlen gyermekét sirató anya fájdalommal iszonyu! S a gyermeket betegyba döntötte a nehéz kór. De az anyai szeretet győztes lett még is a halállal vívott óriás küzdelemben. S akkor, midőn az anya a leg-hatalmasabb ellenséget már legyőzte, oda áll Heródes porkolójába s az ártatlan kisdedit kettéhasítja.

Képzetelem szárnyán visszazallok a multba s ködképeket látok. Ott látom a szerető férjet, ki felesége betegyja mellett, visszafojtott lélekzettel örködik boldogsága felett. De kiűnn megharsan a trombita s megperdül a dob s a fiatal férj a legválságosabb pillanatban elhagyja a beteg nőt s a kisdedit csecsemőt s a házi tűzhely szerelmes melegéből ki a sötét, zordon éjszakába, ellenség elé, kartács elé áll. S mindezt azért, mert amit 1848-ban békésen kivittünk, azt nemsokára rá elvették tőlünk. Elvették jogainkat, el-

TARGZA.

Privigey, a boszuálló.

Privigey Ferenc országgyűlési képviselő, a kit a házban tréfásan Felsőnek szoktak szólítani (mert a Privigey egy ósét Privigeszky-nek hívták s ez az őt állítólag rokonságban állott a lengyel királyokkal), a Svábhegyen volt a feleségével és a leányával. A nyári mulatságnak csak éjfél után szakadt vége, s mikor Privigeyék visszatértek a József-köruttra, kelet felől már világosodott az ég alja. A képviselő megnézte az óráját s konstaltván, hogy a kocsi ötödfélőráig hasznáta, egy ropogós tizes bankót nyomott a fiákeres markába.

A kocsi ugy nézett a bankóra, mintha egy guatemalai vagy uruguayi pénzdarabot látott volna.

— Mi ez? kérdezte Privigeytől szemtelenül.

— Hogy ez mi? szólt a képviselő bámulva. Teringtetted csak nem vakult meg utközben? Hát egy tizes bankó.

— És miért adja az ur nekem ezt a tizes bankót?

— Miért? szólt most már Privigey idegesen. Hát azért, hogy oly kegyes volt s engem a Svábhegyről idáig hozott . . .

A kocsi megforgatta kezében a tizes bankót,

elülről, hátulról megnézte még egyszer s aztán fitymálva tekintett le a bakról a régi lengyel királyok utódjára.

— Ha az urnak nincs több pénze tíz forintnál, mondta pökendi hangon, akkor jobb lesz, ha máskor gyalog jön le a Svábhegyről . . .

Privigey rekedt ordítást hallott, nyakerei kidagadtak, arcát elfutotta a vér, s bizonyára pozdorjává törí a szemtelen kocsiat, ha a felesége és a leánya ijedten közbe nem vetik magukat. Mig az asszonyok az öreg emberrel bajlódtak, a fiákeres szerencsésen kerekelt oldott. Privigey még ekkor is reszkedett a felindulástól, a szivart kijéttette a kezéből, magánkívül s dühösen kiáltotta:

Várj kutya, várj, ezért meglakolsz . . . Velem beszélt így, velem, akinek minden pereputtya gavalér volt . . . Szerencsére tudom a gazember számát: 969 . . . Ezt az éjszakát, hitvány léhűtő, még késő öregségemben is megemlegeted . . . Privigey tehát korán reggel elment a kerületi kapitányhoz. A tisztviselő, a ki a parlamentből jól ismerte az öreg urat, előzékenyen helylyel és szivarral kínálta meg, majd megtudván, hogy miről van szó, nyájasan lecsillapította a haragosan gesztikuláló bácsikát.

— Legyen nyugodt a képviselő ur, a goromba kocsi meglakol a kihágásért. Még ma beidéztetem

a kapitánysághoz s ha a képviselő ur szives lesz holnap idefáradni.

— Hogyne fáradnék! Még azt is végignézném, amikor a csirkefogót felkötik.

— No, az bajos lenne kissé! Rendszabályaink az ilyen esetben csak pénzbírságot vagy elzárást ismernek.

— Pénzbírságot vagy elzárást! Nyomorult pénzbüntetéssel sujtják azt, aki egy Privigeyt megbántott! Ugy látszik, a kapitány ur nem tudja, hogy a Privigeyek a lengyel királyoktól származnak.

— De Nagyságod is tudja, hogy a törvény előtt mindenki egyenlő! A fiákeres akkor is csak ilyen büntetést kapna, ha közönséges fűszerkereskedő sértett volna meg. Egyébként a képviselő ur kicsoda büntetést kívánna?

— Micsoda büntetést? Teringtetted, ha már föl nem kötik az akasztófát, tartsák két hónapig kenyerén és vizen.

A klubban résztvevő csoportok vették körül aznap este az öreg Privigeyt, aki még akkor is magánkívül gesztikulált.

— Nekem mondta, hogy gyalog járjak, nekem, hörögte dühösen, elrekedve. Hajdanta pallossal vágta volna le a fejét, mig most . . .

— Talán csak van bennük annyi becsület

vették szabadságunkat s elkergették miniszteriumunkat. S e válságos pillanatban, midőn nemcsak koczkan forgott minden, hanem úgy látszott, hogy minden veszve van, ekkor csak egy ember állott meg helyén mint egy boszuló félisten, — Kossuth Lajos. S e félisten szava végig zugott az országban s a hová elhatott, mindenütt rombolt s épített. Szavára romba dől a középkori feudális állam s helyén dicsően felépült a modern kor alkotmánya. Hatalmasan harsant meg a harszóriadó s szavára a föld porából kelt ki a honvéd. A legszebb zene az ágyudörgés volt s a legszebb játék a rouge et noir: a győzelmes vértől pirosra festett hajnal hasadása, — majd később Világosnál a fekete halál.

Elestünk. De estünkben is hatalmasak voltunk mint egy óriás. A tömeg legyőzte fegyvereinket, de az eszme öröklöttü maradt s győzelmesen kelt ki a vérral áztatott hárszi mezőkről. Megjött a szabadság másodvirágzása s az újra felkelő hajnal hasadásával kitörültük szemeinkből a könnyűt, kitörültük kebleinkből a fájdalmat s mintha csak álmodtunk volna, kitörültük sziveinkből még a keserű emlékeket is, — mert feledni akarunk.

S ez így van jól. 1867-ben a nemzet s koronás királya megbékültek s a 48-iki törvények teljes diadalt arattak. Azóta a nemzet s a dinasztia karöltve haladnak a békés fejlődés útján, jól tudva, hogy egymás nélkül nem lehetnek meg s hogy jövő hatalmuk legerősebb biztosítóka: a megértés s a

kölcsönös egyetértés. S nem-e a sors különös játéka vagy talán nemzeti geniuszunk utmutatása, hogy az az őszidicsőségekben megaglott fejedelem, kivel szemben mint serdülő ifjával szemben vérrel voltunk kénytelenek igaz jogainkért áldozni s ki alatt dicső 49-iki szabadságharcunkat egy hosszú rab-sággal kellett megbünhödnünk, hogy ez a koronás fő később alkotmányunk leghivebb örül esküdött fel. S hogy mindez a fény és árnyék, a szabadság s a nemzetre lakatolt rabbilincs, a szívek ujjongó öröme s a honfitü bánat, szóval a nemzeti lét s nemlét oly szorosan összefüggnek márczius 15-ével, most, hogy az önkéntes dinasztikus királyhűség oly lélekemelően s kompatibilisan ölelkezik a 48-as eszmék diadalmával, a magyar nemzet hazafias lelke egész hevével, honfiszerelemre lángoló tüzével meghajtja a népjogok szellőjében oly magasan lengett 48-as trikolorot Magyarország fenkölt koronás fejedelme előtt s áhitatos imába foglalja óhaját, hogy a minden királyok királya még sok esztendőn át éltesse I. Ferenc Józsefet, Magyarország legalkotmányosabb uralkodóját.

Helyi, vármegyei és vegyes hírek.

— **Skerlák Aladár**, Skerlák József muraszombati körjegyző szépetehetségű fia utolsó szigorlatát is jó sikerrel letetvén, folyó hó 3-án a budapesti egyetemen a jogtudományok tudorává felavatott. Gratulálunk!

— **Köszönetnyilvánítás.** A muraszombati járás körjegyzői kara által f. é. február hó 25-én saját egylete javára rendezett táncestélyen összesen befolyt 340 kor. 60 fill. a kiadás 250 kor. 88 fill., maradt tiszta jövedelem 89 kor. 72 fillér. Fogadják pártfogóink sz. egylet nevében leghálásabb

köszönetünket A rendezőség. Beküldtek: Szeredy Lajos Csondak, 10 kor., Ujházi Miksa Muraszombat, 4 kor., Dr. Wappenstein Henrik Felső-Lendva, Dr. Szilárd Lipót Tökteresztur, Dr. Geiger Vilmos Muraszombat, Frankó János Budóhegy, 3—3 kor., Horváth Lajos Battyánd, Bácz János, Halbarth Henrik, Mintsek Gáspár Muraszombat, Raffel János Szarvaslak 2—2 kor., Dr. Klein Adolf Vizle dva 1 kor. 60 fillért Felülfizettek: Dr. Uj Károly Muraszombat, 20 kor., Barthalos István Zala-Lövő, 8 kor. 40 fill., Siftár Károly Budóhegy, 5 kor., Csaplovits Ferenc 4 kor. 80 fill., Sárkány Ádám Péterhegy, 4 kor. 40 fill., Sinkovich Elek Muraszombat, 4 kor. 40 fill., Pósfay Pongrácz Muraszombat, Horváth Károly Vizlendva, Saruga Frigyes Felső-Lendva, Most Rezső, Török Ernő, Árvai Henrik Muraszombat, 3—3 kor., Obál Mihály Vashidegkut, 2 kor. 80 fill., Tegye János Felső-Lendva, i. l. Horváth Pál, Gáspár Ferenc, Kocsvara István, Dr. Lukács Gábor Muraszombat, 240—240, Hary Lipó Felső-Csalogány, Sary József Muraszombat, 2—2 kor., Sinkovich Kálmán, Czippott József, Dr. Czippott Zoltán, Poszl János Muraszombat, 140—140, Szeredy Viktor Tökteresztur 1 kor. 20 fill., Bors Mihály Prosznyákfa, Kiss János Muraszombat, Vucskás Sándor Urdomb, Brenner György Alsó-Lendva, Berke Lajos Tökteresztur, Fliszár József Muraszombat, Hoffmann Ferenc, Mártonhegy, Baranyai Kálmán Alsó-Lendva, 1—1 kor., Vrataries Iván Kis-Szombat 80 fill., Bácz János Muraszombat, 60 fill., Nagy Ida Barkócz, Lippay Vendel Prosznyákfa, Bazsányi Mihály Vidorlak, Heiszig Ferenc, Faschinger Győző, Szlepez János, Ratkol Tivadar, Meixner Mátyás, Metzker Mátyás, Kocsvara István, Pozvég Fülöp, Kiss György, Máté Antal Muraszombat, Zakoles Ádám Péterhegy, Kelecsényi Ferenc Bellatinz, Schweinhammer János Battyánfalva, Fülöp János Mártonhely, 40—40 fillér, Takács R. István Muraszombat, 20 fillér.

— **A battyándi magyar olvasókör** márczius 15-ét az idén is az alábbi program szerint tartja meg: kezdete esti 7 óraker. Bevezetés I. „Hymnus”. Kölcsenyöl, éneklí a dalkör. 2. „Alkalmi beszéd”, írta és előadja Horváth Lajos. 3. „Van-e egy marok föld”, írta Petöfi, szavalja Kolossa Miklós 4. „Alkalmi felolvasást” tart Bouquet Vilma óvóné. 5. „Hazafias dal”, éneklí a dalkör. 6. „Élet vagy halál”, írta Petöfi, szavalja Kihella Sándor. 7. „Monolog”, előadja Pammer Gizella kiasszony. 8. „Szózat” Vörösmartyótl, éneklí a dalkör. Ezen hazafias ünnepélyre, a kör külön meghívót nem bocsát ki, ezuton bátorodik a n. é.

hogy most is levágják, szóltak a fiatalabb képviselőkrésán.

A belügyminiszter, aki éppen arra felé jött, évdőve megállott az öreg ur előtt.

— Jérum, mi a baj, Feri bácsi?

— Mi a baj? Az a baj, kegyelmes uram, hogy az országot tönkreteszik a fölösleges humanizmussal. Tíz vagy husz pengőt fizessen az a nyomorult, aki egy Privigyeyt megbántott? Bezeg, ha én állanék a belügyek élén . . .

— Mit tennél, Feri bácsi? kérdezte a miniszter jókedvűen.

— Huszonötöt veretnék rá nyilvánosan a Kerpesi-uton és aztán fegyházba börtönbe küldeném.

A belügyminiszter nyájasan megveregette a haragos öreg ur vállát.

— Csak menj el, Feri bácsi, a kapitány elé majd ott megkapod az elégtételt. Ha a kocsis csakugyan vétett, — a miben nem kételkedem — akkor keményen és igazságosan megbüntetik.

— Pedig nem igen lesz jó, ha odamegyek dörmögte Privigyey szikrázó szemmel.

— Miért nem?

— Mert ott a kapitány előtt, szétmorzsolom. A kapitány végighallgatta a feleket, majd hangosan kimondta az ítéletet:

Csuka Mihályt, a 969. számú fiáker bérkocsi-

sát illetlen és tiszteletlen magaviselet miatt husz forint pénzbírságra, vagy esetleg négy napi elzárásra ítétem.

És a vádlott felé fordulva, így folytatta: — Lefizeti-e Csuka Mihály a husz írintot, vagy leüli-e a négynapos büntetést?

Csuka Mihály megvakarta a feje bubját és hosszabb köhécselés után így szólt:

— Téns kapitány ur, alázatosan jeletem, hogy husz forintot már nem láttam egy eszten-deje, mert egy egész hoszu hónap alatt se keresek összesen husz forintot. Ha pedig a téns kapitány ur négy napra lecsukat, a gazdám irlgmatlanul elcsap . . .

— Paperlapot ne korotyoljon itt annyit! szott a kapitány ur szigoruan. Arra feleljen kend: vajjon fizet-e, avagy természetben akarja a négy-napi lecsukat?

— Téns kapitány uram, alássan jeletem hogy odahaza négy neveletlen kölykem van, s ha lecsuknak mind a négy kölyök éhen marad.

A kapitány most megnyomta íróasztalán a vilamos csengettyét.

Gogolák, mondta a besiető rendörnek, ezt az embert lecsukják négy napra.

— Tyüh! fakadt ki a kocsis verejétekezve, a kölykeknek bizony felkopik az átluk.

Gogolák karunkapta a kölykek apját, de Pri-

vigyey, a lengyel királyok unokája, most bátor-talanul így szóltott a kapitányhoz:

— Ha a kapitány ur megengedné, volna ném beszélni valóm a vádlottal

— Tessék képviselő ur.

Privigyey bevonnlt a sarokba, s titokzatosan közelébe hajlott a bérkocsioshoz.

— Lám, mondta, lám buta állat, ugye mire-való volt gorombáskodni egy képviselővel. Most már itt van, emelhet . . . azaz, hogy ördögbe mehet . . . ugy lecsukják, mint a pintyet. Az ártatlan kölykek meg szépen koplalhatnak odahaza. Hát kellett ez magának volna szem? Most már aztán beszóhatja az egész dolgot.

Csuka Mihály kinosan fejet hajtott,

— Be voltam csipve, nagyságos ur, ugy be voltam csipve, mint a csap. Annyi bort ittam esztétöl hajnalig, hogy hajnalra már azt se tudtam, hogy hol áll a fejem.

— Minek iszik, ha nem bírja! fakadt ki Privigyey dühösen. Nekem is megárt a bor, de nem is iszom soha életemben két pohárnál többet. Most aztán jó lesz ugy-e, ha lelakatolják? Teringettét, ostoba fráterje, teringettét. Egyébként várjon csak, hadd nézem . . .

— Privigyey kihuzta a bugyellárisát, szegyen

közönséget tisztelttel meghívni. A kör javára adott vagy küldött pénzájándék köszönettel fogadtatik és hirlapilag nyugtáztatik. Jó ételek és italokról, valamint jó magyar zenéről gondoskodva lézen.

— **A muraszombati közkórház 1899. évi betegforgalma:** 1898. évről maradt 20 beteg, 1899. év folyamán felvettett 363, ápolattatott összesen 383; ebből gyógyult 219, javult 106, meghalt 19, maradt az év végén 19. Ápolási napok összes száma: 5753.

— **Köszönet.** A „Délvas megyei takarékpénztár részvénytársaság” a muraszombati jótékony keresszényi növegyetnek 40 koronát volt szives ajándékozni, melyért ezton is hálás köszönet mond a

Muraszombat, 1900. márcz. 8.

választmány.

— **A koronaszámítás és a tőzsdei új súlyegység.** f. évben életbe lépett. A tőzsdei hivatalos árfolyamjegyzésben a gabonára eddig érvényben volt 100 kg-os súlyegység helyett 50 kg-os jegyzetnek. Mivel könnyen megtörténhetik, hogy az érdeklőt különösen kisebb gazdák, földművesek és munkásemberek között olyanok is találkoznak, akik ez intézkedésről nem értesülnek kellő időben; vagy akik, ha olvasták is a hírt, az olvasottakat nem értelmezik. Nehogy ezen körülmény folytán a szóban forgó s az egész gazdasági életet igen közelről és lényegesen érdeklőt újításoknak, ha azok lényegét és szellemét kellőképen meg nem értik, különösen a fentebb említett alacsonyabb értelmi színvonalon álló kiskgazdák és a legszegényebb néposztályok esetleg kárát vallják s hogy a fentemlített intézkedések lehetőleg minden emnakadás nélkül, illetőleg az érdekeltek netáni károsodásának tehető elkerülésével fogadtassanak be a gyakorlati élet által, a földmívelésügyi miniszter felkérte az összes gazdasági egyesületeket, hogy alkalmas intézkedések által, különösen a faluji nép megfelelő világos és gyakorlati kioktatása útján, esetleg a községit tanítók, a birtokos osztály és a lakossággal közvetlen összeköttetésben álló egyéniségek önkéntes közreműködésének igénybevételére is odahassanak, hogy e két intézkedés, illetve változás mibenlétére s a mezőgazdasági termények stb. adás-vétele szempontjából való számbavételére, a földmívelő néposztály minél behatódobban figyelmeztessék.

— **Védekezés a trachoma ellen.** A belügyminiszter nagyfontosságú rendeletet küldött le a vármegyéhez a trachoma elfojtása ügyében.

keze elővett két tizes bankót és a pénzt titokban odadugta az illetlen kocsis markába.

— Itt a husz forint, mondta halkán, nehogy a kapitány vagy Gogolák meghallja. Fizesse le gyorsan a büntetést és siessen haza iziben a kőlykekhez. Remélem, hogy most okult valamiskét vénc csacsi és máskor illedelmesebb lesz a kuncsvantokhoz.

Privigyey ezzel kezét fogott a kapitánnyal és gyorsan kisetett a hivatalból. A kocsis pedig szobredugván a husz forintot, alázatosan összetötte a bokáját, így szólván:

— Jelentem alásan a ténis kapitány urnak, hogy inkább leülöm a négy napot.

— Nos? kérdezte Privigyeyné, mikor az ura délben hazajött a kapitányságtól.

Privigyey ledobta a kalapját és diadalmasan dörmögte:

— Ezt ugyan megtanítottam mőresre! Fogadok, hogy nem lesz többé kedve hepcziáskodni az utasokkal.

SZOMAHÁZY ISTVÁN.

Ugyanis a szent-gothárdi és muraszombati járásokban a legszigoribb rendszabályok életbeletétele daczára is egyre grasszalt ez a rettenetes zsembettség, aminek főleg a muraszombati járásban a községit szétszört fekvése, a lakosság nagy részének kenyérkeresetet végett gyakori eltávózássa s a betegeknek nagy közönye miatt a gyógykezelés körül való nehézségek az okai. A miniszter a baj orvoslása végett a következőket rendeli el; 1. Az általános szemvizsgálat minden év őszén az egész járásban alaposan végzendő a kör- és trachoma orvosok által a járásorvos ellenőrzése mellett. 2. Az iskolák negy- dévenként megvizsgálandók. A zsufolt iskolákból valamennyi trachomás gyermek távoltartandó. 3. A hetekre vagy hónapokra távozó munkások távozásuk és visszaérkezésük idején megvizsgálandók és a lelet a munkásigazolványokba beiktatandó. (Ezek a rendelet főbb intézkedései) S hogy a trachomagógyítással a muraszombati járásban foglalkozó 3 körorvos feladatát a miniszter megkönnyítse, részükre pótlékokt és fuvardíjakat állít meg és pedig: dr Geiger Vilmos muraszombati és dr. Wappenstein Henrik felsőlendvai körorvosoknak évi 400—400, dr. Szilárd Lipót tótkeresztúri körorvosnak pedig, tekintettel a trachoma körüli teendőinek súlyosabb voltára és köreinek kedvezőtlen viszonyaira, évi 800 koronát. S egyuttal az orvosok számára szükséges fuvarok összes költségeit az 1899-ik évtől fogva az államkincstár terhére átveszi. Végül a rendelet a fuvarokra vonatkozólag árlejtés útján tett ajánlatokra vonatkozik.

— **Köszönetnyilvánítás.** A Muraszombati Takarékpénztár 100 koronát, a Délvas megyei Takarékpénztár pedig 40 koronát volt szives a Vendéki Magyar Közművelődési Egyesületnek ajándékozni, mely magyar hazafias cselekményükért fogadják az egyesület hálás köszönetét.

— **Tűzeset.** Folyó hó 7-én évb. Tóth Pálné prosnyákfai lakos gazdasági épületei nagyobb mennyiségű takarmánnyal leégtek. A kár 1200 korona, biztosítva nem volt. A tűz keletkezésének oka ismeretlen, de valószínűleg gyújtogatás esete forog fen.

— **Betöréses lopás.** Özv. Szilvinyi Ivánné vaslasi lakos zárt szobáját mult hó 27-én este fejszével betörték s onnan különféle holmit 27 korona értékben elloptak. A csendőrség erőles nyomozásának sikerült a tettest Hassai Miklós vaslasi lakos személyében megcsipni, aki feljelentett a járásbírósnál.

— **Ártalmas szépitő szer.** A belügyminiszter a törvényhatóságokhoz intézett rendeletében a Spitzer-féle kendőző szer használatát — miután az országos bírósági vegyszé véleménye szerint ez az arczpisztoló mérges anyagokból van összeállítva, — eltiltotta, egyben felhívta a törvényhatóságok, hogy ezen szer forgalomba hozását megakadályozza.

— **Márczius hava** ugyancsak szeles, hava és jó hideg frias idővel köszöntött be. Falb kritikus napokat is jelez; így másorendű kritikus napnak jősolja márcz. 17-ét, valamint az utolsó előtti napot. Csapadék elég lesz e hó folyamán, csak 5—6 napig tartó száraz kideg időt helyez kilátásba 20. és 26. közt.

— **Az új ötkoronások.** Bécsi lapok jelentése szerint, már legközelebb kibocsátják az ötkoronás pénzdarabokat. Az ötkoronások ezüstből készültek s általában olyan veresűek, mint a koronák, az osztrák és a magyar pénzen az egyik oldalal az uralkodó arczképe van, a másik oldalal pedig a magyar pénznél a korona, az osztrák pénznél pedig a kétféjű sas van bevésve, az új pénz aránylag nem nagy. Körülbelül akkora mint a talér, tehát kisebb, mint a régi kétförintosok és kisebb, mint az öt márkás, illetve öt frankos pénzdarabok. Ezüsttartalma olyan arányu, mint a forinté.

— **Leleplezett hálólok.** Budapesten legközelebb rájöttek, hogy az élelmes székely vászon

és szőnyeg elárúsító hálólok becsapják az egész világot, nem székeley asszony szőtte tartós holmikat, hanem steier gyárakból vásárolt legslányabb portékát kötnek a publikum nyakára. Ezek a jeles egyének hozzánk is seregesen el szoktak látogatni. Felhívjuk rájuk a közönség és rendőrség figyelmét.

— **Hivatalos ázsíó** A vámlilletékeknek ezüstben történő fizetésénél vagy biztosításánál a törvény értelmében szedendő arany-árkeletpótlékokt (ázsíót) a f. 1900. év márczius havára 20¹/₂%-ban állapították meg.

— **Elmozdított körjegyző.** Horváth László kercezi körjegyzőt a fegyelmi hatóság hivatalától elmozdította.

— **A legolcsóbb, legjobb** s kizárólag gyakorlatias irányu gazdasági szaklapunk a Kassán megjelenő „Gyakorlati Mezőgazda.” Ajánljuk e lapot gazdaközönségünk figyelmébe annál is inkább, mert annak szerkesztése két ismert nevű gazdasági szakírónak: Kovácsy Béla gazd. tan. igazgatónak s Gerlóczy Géza gazd. int. tanárnak kezében van, s így az olvasóközönség teljes garanciáját nyherhet arra nézve, hogy ezen — immár 24-k évfolyamában lévő — szaklapban igényei kielégített találjanak. — Előfizetési ára: egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.

— **Jóváhagyott szabályrendelet.** A kereskedelemügyi miniszter Vasvármegyének az utbiztosokról és utkaparókról szóló, 43297/99 sz. a. alkotott szabályrendelet a jóváhagyási záradékkal ellátta.

— **A kereskedők és az iparpártolás.** Az Országos iparegyesület végrehajtó-bizottsága a hazai ipar pártolása érdekében kitéfendő akcióra vonatkozólag tervezetet fogadott el, melynek körvonalai a következők: Mindenekelőtt össze kell állítani a magyar ipartermelés törzskönyvét. Ebben az itthon termelt iparcikkék jól osztályozott teljes sorozatát kell összefoglalni. E törzskönyvön kívül kiadandó a beszerzési források jegyzéke, melyben az egyes iparcikkék készítői és elárúsítói áruikat állandóan hirdethetik. A keresk. és iparkamarák minden városban és nagyobb községben állandó iparpártolási bizottságot szervezenek, melyben helyet kell foglalni az összes érdekelt tényezőknél.

— **A hivatalnokok vasárnapja.** Az állami és közigazgatási hivatalnokoknak éppen úgy, mint a magánhivatalnokoknak, csak fél vasárnapjuk van. Délig minden büroban dolgoznak s ha sok a dolog, bizony megcsik még az is, hogy bárszágasan delutánra is beinvítálják az urakat és holtyeket egy kis rendkívüli munkára. A törvény tehát nem gondoskodik róluk semmiképen. Ezen a fura állapotban már legközelebb segít a kormány. Legközelebb rendeletet intéz az összes törvényhatóságokhoz, amiben olyanformán rendezi a közhivatalnokok munkaszünetét vasárnapra, a hogy ezt már megcselkede a kereskedelemügyi miniszterium. Ebben a miniszteriumban már egész vasárnapjuk van a hivatalnokoknak, csak egy-egy hivatalnok inspeksiókik minden osztályban délig.

— **Méhészek és gazdák figyelmébe.** Az „Országos Méhészeti Egyesület” az egyesület tagjainak a következő kedvezményeket nyújtja: Inygen, tehát minden díjazás, vagy provisio nélkül értékesíti méz- és viasztermelvényeiket (a mult 1899. évben közel 1000 méz-mázsa eladását közvetítette); és is igen olcsó méh kaptárakat és méhészeti eszközöket szerez; szükség esetében ingyen kölcsönöz mézszállító edényeket; mindenféle méhészeti ügyekben felvilágosítással és szaktanácsal szolgál; méhészeti könyveket díjtalanul kölcsönöz és az egyesületnek havonta megjelenő szakfolyóntét ingyen és bérmetve megküldi. Mindazért az egyesületi tagok csupán évi 4 korona tagsági díjat fizetnek. Belépési nyilatkozatok az egyesület elnökségéhez, Budapest, IX. „Köztelek” czimzendők.

— **Nélkülözhetetlen házigyógyszer** a Pserhofer-féle vértisztító labdacok, melyek számtalan bajnál a leggyorsabban és legbiztosabban hatnak. A leghíresebb orvosok is ajánlják nehez emészté, gyomorhaj. Fókia ideges, fejfájás, sápkor stb. betegségeknek. Saját érdekében cselekszik mindenki, ha állandóan készletben tartja a labdacokat, melyek számtalan esetben csodás hatásúknak bizonyultak. 1 tekercs, mely 6 doboz 15 labdac 1.05 frt. A péz az előzetes beklédés után 1 tekercset 1.25 frtért, 2 tekercset 2.30 frtért, 3 tekercset 3.35 frtért küld bérmentve Pserhofer J. gyógyszerészre, Bécs I. Singerstrasse 15.

Vasuti menetrend.

Szombathely—Gráz

	regg. d. u. d. u. este	
Szombathely	6.06 11 10.3 16	6.5
Kis-Unyom	6.19 11.24 3.29	—
Egyh-Rádóc	6.33 11.38 3.42	—
Körömd	6.48 11.53 3.56	7.25
Csákány	7.03 12.04 3.09	—
Rátót	7.12 12.19 3.18	7.40
Szent-Gotthárd	7.32 12.40 3.36	7.54
Gyánfalva	7.53 12.59 3.53	8.09
Grácba érk. d. e.	10.30 — 7.35	9.54

Gráz—Szombathely

	regg. regg. regg. este	
Gráz	5.42 — 8.10	6.10
Gyánfalva	7.53 5.19 10.54	8.59
Szent-Gotthárd	8.04 5.44 11.09	9.15
Rátót	8.16 6.09 11.26	9.33
Csákány	— 6.25 11.36	9.43
Körömd	8.33 6.46 11.51	9.57
Egyh-Rádóc	— 7.05 12.06	10.12
Kis-Unyom	— 7.23 12.18	10.26
Szombathely	9.01 7.40 12.32	10.40

Budapest—Győr.

	regg.* regg. d. u. d. u. este	
Budapest	6.54 8.54	1.45 2.20 9.55
Győr	11.47	4.41 5.30 2.36
Kis-Czell	6.15	1.54 6.02 8.49 4.32
Sárvár	7.10	2.27 6.25 9.34 0.56
Vép	7.54	2.52 — 10.07 5.31
Szombathely	8.14	3.04 6.52 10.23 5.44

Szombathely—Budapest.

	d. u.* regg. d. u. este éjjel	
Szombathely	4. — 9.08	12.44 11. — 2.56
Vép	4.19 —	12.53 11.14 3.04
Sárvár	4.55 9.33	1.18 11.41 3.36
Kis-Czell	5.46 10.01	2.15 12.24 4.39
Győr	11.29 4.38 4.58	3. — 10.65
Budapest	2.05 7.15 9.20	7.35 1.40

Közseg—Szombathely.

	regg. d. e.* d. e. d. u.	
Közseg	4.55 8.05 11.51	4.46
Lukácsháza m. h.	6.08 8.19 12.04	4.20
Német-Genes m. h.	5.24 8.35 12.50	4.57
Szombathely	5.39 8.50 12.34	5.12

Szombathely—Közseg.

	regg. d. e.** d. u. este	
Szombathely	6.45 11.00 3.15	7.05
Német-Genes m.	7.01 11.15 3.31	7.21
Lukácsháza m.	7.18 11.31 3.48	7.38
Közseg	7.31 11.43 4.01	7.51

** Kedden és pénteken és a vármegyei közgyűlések alkalmával.

Csak kedden és pénteken közlekedik.

Bor.

1-4 éves homoki ós-chiller vagy fehér bor erősség és év szerint 100 literenkint 22-24-28-32 frt. Uj bor (fejtve) minőség szerint 16-18-20-24-28 frt. Tessek *"Dor-jegyzéket"* kéni. Rendelő hordót is kaphat, mely beszerzési árát számtattik föl s úgyszólván 6 heten belül, bérmentve, utánvét nélkül, sértetlen állapotban vissza is vétetik s annak ára postautalványon át lesz küldve. A rendelő nyugodt lehet, hogy eredeti, tiszta minőségű borhoz juttatón eről jó hírnevű nyári közösgéget. *Borvételhez 20-40,000 forint 12-14% jövedelem biztosítása mellett társ keresztek.*

Nemes eperfa ojtványok. Kintű piros, fehér és kék fajokban, 6 láb magasán ojtva, 2-3-4-5 éves igen erős esemete, erősség szerint 30 krtól 60 krig. 10 frt vételnél 20 százalék, 25 frtnél 25 százalék, 50 frtnél 33 százalék, 100 frtnél 40 százalék engedmény. Az eperfa elég jól árnyékol, ellensége nemes, minden évben bőven terem, jövedelmét egy a két, mint a többiának egyaránt szeretik; kintű pálinka is főzhető belőle. Czegleden igen jóval előzhető ojtványok. Rendkívül nagy gyümölcsű fajokban (Konstantinápolyi, Portugáli, rias stb.) melyek az illettés évében már gyümölcsöt hoznak, azután pedig rendkívül bőven te remnek. Fája legnyúló, betegsége és ellensége is egyaránt mentes. Vanakk rendkívül kik ezerszáma ütöttek, mert rendkívül hamar teremnek, gyümölcse kedves, sokáig állal magas árban értékesít hété s sokféleképen föl is dolgozható. A 2-3-4-5 éves rendkívül szép és gazdag gyökerű fak darabja erősség szerint 20 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél olyan engedmény adatik, mint az *epernét*.

Birs ojtványok. Rendkívül nagy gyümölcsű fajokban (Konstantinápolyi, Portugáli, rias stb.) melyek az illettés évében már gyümölcsöt hoznak, azután pedig rendkívül bőven te remnek. Fája legnyúló, betegsége és ellensége is egyaránt mentes. Vanakk rendkívül kik ezerszáma ütöttek, mert rendkívül hamar teremnek, gyümölcse kedves, sokáig állal magas árban értékesít hété s sokféleképen föl is dolgozható. A 2-3-4-5 éves rendkívül szép és gazdag gyökerű fak darabja erősség szerint 20 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél olyan engedmény adatik, mint az *epernét*.

Lasponya ojtványok. Gyümölcse ep oly értékes mint a birse s fája ugyan olyan (Pándi vagy körösi megye.) Termékenységét előmozdít, ünd, háromszor lett permetezve s így, ha azt folytatógazd permetezték, bőven fog teremni. Fája egészséges, gyümölcse rendkívül keresett, mert befőzése legalkalmosabb. A 2-3-4-5 éves, rendkívül szép és gazdag gyökerű fak drbjá 15-20 krig. Nagyobb vételnél ugyanaz az engedmény adatik, mint az *epernét*.

Diófa. A 6-8 láb magas, rendkívül gazdag gyökerű, tele belül és könnyű törött 2-3-4 éves diófák ára erősség szerint 20 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél ugyanolyan engedmény, mint az *epernét*.

Minden másféle nemes gyümölcsfák, nevezetesen körte, alma, szilva, őszli és kajszámbarack, cseresznye, meggy, szőlősztyene, *magas* derekú és *törpe* állásutakban. — erősség szerint 20 krtól 50 krig szinten kaphatók.

Kiselejteztet nemes ojtványok, 2-3-4-5 éves leterelés példái nyokban, azok kora és erőssége szerint 2-5-7-10-15 kr. erősség szerint 5 forint 85 krajczártól 19 forintig ezrenkint.

Mindenféle vadoncok erősség szerint 5 forint 85 krajczártól 19 forintig ezrenkint. Kertii eszközök Kintű és tartós anyagból rendkívül szilárdan készült horolók (sarábolók), szoló ütővasok, továbbá kertii fűrészek, ollók, görbe szemző és ojtókések, ezentelül jelfa és ojtókőneves igen olcsó árak mellett rendelhető meg.

Ár- és névjegyzéket küld:

Unghváry László föld, szőlő és fakirtokos Czegledről.

T. cz.

Ezennel van szerencsénk a nagyérdemű közösgé igen b. figyelmét

nagyválasztékú úri, női és gyermekcipő raktárunkra

felhívni és felkérni, sziveskedjék szükségletét a jövő tavaszi és nyári idényre nálunk fedezni.

A nálunk raktározó levő cipők *kitűnő minőségéről, a legizlésebb és legújabb faconjáról, valamint a legmérsékeltőbb árakról meggyőződhetik mindenki, aki raktárunkat becses látogatásával szerencsélteiti.*

Teljes tisztelettel

Ascher B. és Fia, Muraszombat.

Értesítés.

A Mauthner-féle magvak itt helyben úgy: mint minden évben, az idén is kizárólagosan *csakis nálunk eredeti csomagokban kaphatók* és kérjük ebbeli b. rendeléséit.

Kiváló tisztelettel

ASCHER B. és FIA, Muraszombat.

Máriacelli gyomoreseppek

a gyomorbajokban kitűnően ható, azért mi nélkülözhetlen és régismert házi szer.

Étvágytalanság, a gyomor gyengesége, kollemtelen szaga lélegzet, fejfúvadás, savanyú felépufogés, kolika, gyomorégés, feles nyálképződés, sárgaság és csomór hányás, gyomor sörce és szorulás hathatós ellenszere.

Felfájás, a gyomor túlterhelése, étel- és itallal, májgátlisza- és haemorrhoida-bántalmak ellen is miut hatliato gyógyító szer kipróbálva.

A fentemlített betegségeknek a Máriacelli gyomoreseppek évek hosszu során át tett tapasztalatok után mint a legjobb szer lett kipróbálva, mielő a bizonyítványok egész serege taunskodik. Egy üveg használári utasításal ára 40 kr. kettősüveg 70 kr. Főelírásai:

Brady Károly, gyógyszerész a „König von Ungarn” gyógyszerárban Bécs I. Fischmarkt 1 Minden gyógyszerárban kapható.

Főraktár: **Török József,** Budapest, VI. Király-utca 12.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszer ellenállt az idős megpróbáltatásnak, mert már több mint 30 év óta roszkórház, felítőszobákban, a hordozókotek alkalmakkor k kőszereget, csúznál, tagszagrafatnál és megfúvóknál és az orvosok által bedőzőölésekre is mindig gyakrabban r-móltották. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyártója Richter-féle Liniment elővezés alatt, nem trókos szer, hanem igazi népszéru háziszer, melynek egy háztartásban sem kevesen hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt ávegcsenkint árban májnap minden gyógyszerárban kapható; van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapestben. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisenbértükü utazást van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üvegét "Horgony" védő- és Richter ezüvegjegyével kellük nézni; nem valódi utasítsa vissza.** **RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT és. és. ktr. adrs. szállitók.**